

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor VWS
T.a.v. dhr. M. Esmeijer, griffier
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Per e-mail naar: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum

27 juni 2023

contactpersoon

mr. Loubna Boufrach
loubna@bouflegal.nl

Onderwerp

Inbreng KNMT t.b.v. CD 'Eerstelijnszorg' d.d. 5 juli 2023

Geachte leden van de vaste commissie voor VWS,

Een belangrijk onderdeel van de agenda voor het CD Eerstelijnszorg van 5 juli 2023 is gereserveerd voor het onderwerp mondzorg.¹ Dit is niet voor niets, de toekomstbestendigheid van de mondzorg in Nederland is onder steeds verdere druk komen te staan. In deze brief informeren wij u graag over onze standpunten inzake de meest urgente onderwerpen:

1. Mondzorg voor jeugdigen en (kwetsbare) ouderen
2. Mondzorg voor minima
3. Het tekort aan tandartsen

1. Mondzorg voor jeugdigen en (kwetsbare) ouderen

Jeugdigen

Implementeren van actieplan: *Op weg naar een mondgezonde generatie*

De overheid, mondzorgpartijen en niet-mondzorgpartijen hebben de handen ineen geslagen om te werken aan een mondgezonde generatie.² Ten behoeve van dit voornemen is een actieplan opgesteld, waar wij u graag op willen wijzen.

Een van de actiepunten is het prioriteren van preventieve mondgezondheid en dit op te nemen binnen de JGZ. In dat kader is het Giga-Gaaf!-onderzoek gedaan, waarin duidelijk werd dat kinderen die vanaf de doorbraak van het eerste tandje naar de tandarts of mondhygiënist worden verwezen, op 5-jarige leeftijd minder beginnende gaatjes hebben dan kinderen die later voor het eerst mondzorg krijgen.³ De KNMT zet zich actief hiervoor in met onder andere de campagne 'De tanden van je kind, daar zorgen we samen voor!'.⁴

Voor het slagen van het actieplan *Op weg naar een mondgezonde generatie* is het belangrijk dat er een goed gecoördineerde aanpak – mondzorg breed – komt. De KNMT pleit daarom voor een nationaal coördinator mondzorg die dit traject begeleid en vraagt u dit onder de aandacht te brengen bij de minister.

¹ [Eerstelijnszorg | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#).

² ACTA e.a., *Op weg naar een mondgezonde generatie*, Utrecht 2022.

³ ZonMW, *Jonger naar de tandarts, later minder gaatjes*, 31 mei 2023.

⁴ [Campagne 'De tanden van je kind, daar zorgen we samen voor!' | KNMT](#).

Ouderen

Interdisciplinair samenwerken rondom mondzorg voor ouderen

In het advies van de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving over de toekomst van de eerstelijnszorg wordt aangestuurd op meer samenwerking tussen domeinen en disciplines.⁵ Dit kan ervoor zorgen dat (mond)zorgmijders eerder in beeld komen en scherper ingezet kan worden op preventie in plaats van curatie. Vooral in de ouderenzorg blijkt de samenwerking tussen huisarts, wijkverpleging en mondzorg cruciaal.⁶

Wij willen u vragen de minister dit advies te laten omarmen, prioriteit te geven en bij de uitwerking van deze samenwerkingsvormen het veld te raadplegen. De kennis van het veld is noodzakelijk om te komen tot betere samenwerking.

2. Mondzorg voor minima - financieel kwetsbaren

Mondzorg – en daarmee mondgezondheid – moet toegankelijk zijn voor iedereen in Nederland. In de afgelopen jaren is er toenemende aandacht voor de groep mensen die mondzorg mijdt om financiële redenen. De KNMT, NVM-mondhygiënist en de ONT hebben gewerkt aan een Handreiking (acute) en noodzakelijke mondzorg voor financieel kwetsbaren om vanuit het veld de overheid (instanties) handvatten te geven.

De beroepsverenigingen in de mondzorg zijn ervan overtuigd dat een gericht pakket aan maatregelen en middelen bijdraagt aan het beschikbaar houden van mondzorg voor financieel kwetsbaren. Een denkrichting is het voortbouwen op bestaande regelingen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van dezelfde declaratiestromen als de Regeling Medische zorg Asielzoekers. Verder kan mondzorg ook via de gemeentepolis worden vergoed of door een universele aanvullende verzekering. Wij zien in de praktijk dat door het ontbreken van een uniforme regeling er nog altijd kwetsbare mensen tussen wal en schip terechtkomen. De Handreiking maakt deze uniformering – en daarmee de uitvoering door gemeenten – mogelijk.

Handreiking mondzorg

De KNMT, NVM-mondhygiënist en de ONT (de Mondzorgalliantie) hebben in het afgelopen jaar een Handreiking (acute) en noodzakelijke mondzorg voor financieel kwetsbaren gemaakt. De Handreiking is opgesteld met als doel een oplossing te vinden om mondzorg betaalbaar en toegankelijk te maken, waarbij aansluiting wordt gezocht bij bestaande regelingen voor noodzakelijke en acute mondzorg.

De KNMT vraagt u de minister te verzoeken, de handreiking (grondslag) als uniforme regeling te betrekken bij toekomstige oplossingen. De KNMT gaat graag verder in gesprek over de uitvoering en vormgeving van de handreiking binnen de stuurgroep.

3. Het tekort aan tandartsen

Het tekort aan tandartsen is een toenemend probleem waardoor de toegang tot mondzorg in het geding komt. Feitelijk kampen we met een verhoogde uitstroom en worden er structureel te weinig tandartsen opgeleid. Daarnaast is sprake van een ongelijke spreiding van tandartsen, met name in de rurale gebieden zoals de regio Zeeland.

---

⁵ Raad voor Volksgezondheid & Samenleving, De basis op orde, Uitgangspunten voor toekomstgerichte eerstelijnszorg, Den Haag 2023.

⁶ Kamerstuk 33 578, nr. 95.

Brief Capaciteitsplan 2024-2027⁷

De ministers van VWS en OCW zijn voornemens de opleiding in te korten van zes naar vijf jaren om zo meer opleidingsplekken te creëren. De KNMT stelt dat dit voornemen haaks staat op de verbreding van de inhoud van de opleiding om goed mee te kunnen in wat nodig is om de basis mondgezondheid in Nederland te borgen en stimuleren, nu en in de toekomst. De KNMT betreurt daarom dat wordt afgestapt van de doelen van de Commissie Mondzorg, waarin een motivering is opgenomen over waarom de opleiding in van 5 naar 6 jaar is gegaan⁸. Deze doelen gelden immers onverkort. Bovendien wil de KNMT benadrukken dat het enkel verkorten van de opleiding van zes naar vijf jaar aantoonbaar onvoldoende is om de huidige capaciteitstekorten op korte termijn op te kunnen vangen. Er is urgent méér nodig.

Meervoudige aanpak

Het tandartsentekort is structureel en complex en vereist daarom een meervoudige aanpak. Hierbij stellen wij dat het borgen van de financiering van de opleiding bijvoorbeeld minstens zo belangrijk is als het ophogen van de numerus fixus. Rekening houdende met het huidige voornemen van de minister, en de daarbij gestelde voorwaarden inzake de begroting, heeft de KNMT een 5-puntenplan opgesteld. Dit plan omvat een meervoudige aanpak, gericht op het structureel oplossen van het tandartsentekort:

1. Uitbreiding opleiding Tandheelkunde met 135 plekken conform het meest recent rapport van het Capaciteitsorgaan
2. Spreiding van capaciteit
3. Versnellen van capaciteit naar het werkveld
4. Mondzorg is teamwerk: brede inzet mondzorgprofessionals
5. Toekomstbestendige financiering opleiding VWS en OCW

De KNMT pleit ervoor om in afstemming met het veld deze vijf punten complementair aan elkaar in te zetten voor het inrichten van een toekomstbestendige mondzorg.

Werken aan een mondgezonde generatie

Het toewerken naar een mondgezonde generatie vergt echte samenwerking binnen de mondzorg, maar ook met de JGZ, het sociaal domein en de (lokale) overheid. De kennis uit de praktijk is onmisbaar in het komen tot goed en gedragen beleid.

Wij hopen dat u met deze brief voldoende geïnformeerd bent over onze visie en standpunten met betrekking tot bovengenoemde thema's in de mondzorg. Indien gewenst lichten wij graag de inhoud van deze brief nader toe in een persoonlijk gesprek.

Hoogachtend,

Hans de Vries

KNMT

⁷ Kamerbrief (13 juni 2023), kenmerk: 3566870-1046015-MEVA. *Capaciteitsplan 2024-2027*.

⁸ Commissie Innovatie Mondzorg, (2006, juni). *Advies: Taakherschikking en opleidingen*. Leiden: Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven